

Прикордонник

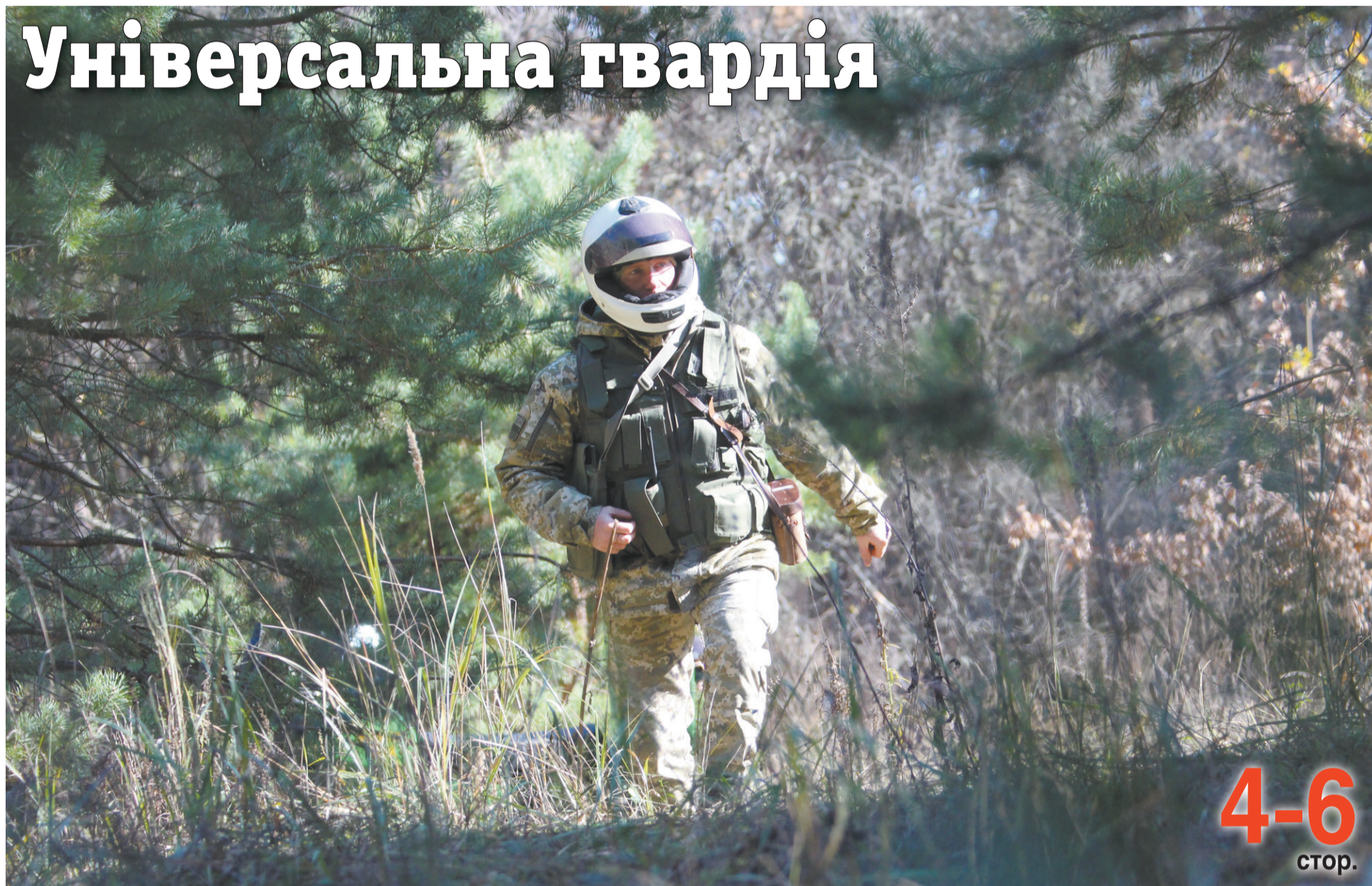
України

№ 41 (5583)
3 Листопада 2017 року

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Універсальна гвардія

4-6
стор.

■ з перших вуст

«Перші російські ДРГ зайшли в Україну контрабандними стежками»

Генерал-лейтенант Петро Цигикал був призначений Головою Держприкордонслужби України три місяці тому, 25 липня 2017-го. До того він обіймав посаду директора Департаменту оперативної діяльності прикордонслужби. Журналістів «Цензор.НЕТ» приймає у кабінеті на Володимирській.

Там – мапа, яка була завішена перед нашим приходом, багато ікон, над головою у посадовця – портрет Президента Петра Порошенка, поруч на столі – портрет очільника МВС Арсена Авакова. Майже дві години ми говорили з ним про відкриті кордони, мандрівників з Росії, ОРДЛО та Криму, «прорив» Саакашвілі та справу, що веде НАБУ.

Спілкувалися
Ірина РОМАЛІЙСЬКА,
для «Цензор.НЕТ»,
Юрій БУТУСОВ, «Цензор.НЕТ»

– Нещодавно росіяни захопили двох прикордонників. Що це було?

– З високою долею ймовірності, вони перетнули кордон не за власним бажанням. Про це свідчить і одяг, який вони залишили в автомобілі, і характерно прим'ята трава у місці можливого перетину кордону, і позиція росіян, які в перші дні після інциденту відмовилися пропустити до хлопців українського консула. Ми не виключаємо, що затримання наших офіцерів є відповіддю росіян на затримання нами двох російських прикордонників на адмінмежі із тимчасово окупованим Кримом кілька місяців тому. Поки що прямих пропозицій з цього приводу від них не надходило, але, я думаю, це справа часу.

– Наприкінці вересня двоє прикордонників загинули, підірвавшись на міні. А вона була закладена?

– Так. Вони йшли по звичному маршруту, прикордонною стежкою. І це ділянка, де безпосередньо проходить кордон з Російською Федерацією. Населений пункт – Іллінка, від зони АТО десь 3 кілометри. І 600 метрів до кордону з РФ. Там у нас місце постійного несення служби. З того, що можна зараз сказати: той, хто йшов першим, присів, щось побачив, розглядав. Зараз уже там знайшли окремі елементи, кошички, які свідчать про те, що там все-таки була розтяжка і був фугас. Страшна ситуація.

– Ви думаєте, що це росіяни, бо близько до кордону з РФ?

– Ми ж не можемо зараз сказати чітко, але це може бути диверсійно-розвідувальна група, яка виставила міну безпосередньо на стежці, де ходять прикордонники. Загинули старший прапорщик та старшина. Обидва з Південного регіонального управління. У одного двоє дітей малень-

ких, у другого – жінка зараз вагітна. Будемо допомагати, скільки у нас буде можливості. Я знаю, що начальник регіонального управління зустрічався з губернатором, можливо, зможуть вирішити житлові питання родин загиблих. Ми в цьому напрямку своїх не кидаємо.

– Петре Олександровичу, розкажіть, як тепер перетинатимуть наш кордон росіяни?

– Поки росіяни перетинають кордон за закордонними паспортами. Але зараз ми розглядаємо питання, щоб з 1 січня був введений біометричний контроль, будемо знімати відбитки пальців. Загалом у нас є 157 міжнародних та міждержавних пунктів пропуску. І нам сьогодні виділили 300 мільйонів гривень для закупки сканерів, облаштування робочих місць, створення складної системи.

– Лише росіян стосуватимуться нові правила?

Продовження на 2-й стор.

■ **назустріч святу!**

Товариші офіцери, прапорціки, сержанти і солдати, шановні ветерани інженерних підрозділів та підрозділів ракетного та артилерійського забезпечення Державної прикордонної служби України!

Щиро та сердечно вітаю вас із професійним святом — Днем інженерних військ та Днем ракетних військ і артилерії!

Своїми вмільми діями та високим рівнем професіоналізму ви завоювали всенародну шану і повагу, вписали яскраві сторінки в історію розвитку Державної прикордонної служби України.

Нинішнє покоління гідно продовжує славі традиції старших поколінь, успішно виконує покладені на них завдання.

Переконаний, що фахівці інженерних підрозділів і підрозділів ракетного та артилерійського забезпечення й надалі будуть зразком самовідданого служіння Україні, прикладом виконання військового обов'язку щодо недоторканості наших кордонів.

Бажаю вам міцного здоров'я, щастя, невичерпної енергії та нових досягнень на благо зміцнення обороноздатності нашої Батьківщини — України.

Заступник директора департаменту — начальник управління озброєння та техніки генерал-майор Сергій БУКОЄМСЬКИЙ

■ **коротко про головне****Нам довіряють**

Центр Разумкова провів дослідження з метою визначення рівня довіри українців до державних та соціальних інститутів. Було опитано 2018 респондентів віком від 18 років. Серед інститутів держави та суспільства найбільшу довіру громадян мають волонтерські організації (ім довіряють 66,7% опитаних), Церква (64,4%), Збройні Сили України (57,3%), добровільні батальйони (53,9%), Державна служба з надзвичайних ситуацій (50,5%), громадські організації (48,0%) та українські ЗМІ (48,3%). Наголосимо, що Державна прикордонна служба України користується авторитетом серед українців, адже рівень довіри до неї ставить 46,4 відсотки.

Олена ТАЩИЛІНА

Продовження. Початок на 1-й стор.

— Відносини з іноземцями з Європейського Союзу будуть трошки інші — на кордоні стоятиме апаратура, яка зчитуватиме їхні біометричні паспорти. А в росіян, оскільки в них біометричних паспортів немає, ми будемо брати відбитки пальців і створювати свою базу. Це на базі нашого «Гарту» («Гарт» — автоматизована система обміну інформацією щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон України, — ред.). І ця інформація передаватимемо різним структурам — СБУ, Міграційній службі, поліції та іншим.

— Така особлива увага лише до росіян?

— До мешканців країн міграційного ризику. Афган, В'єтнам, Бангладеш... Донедавна цей список включав 70 країн. Але зараз його переглядають, з урахуванням загроз під егідою РНБО і МЗС має бути створений новий список.

— А чи є у вас цифри, скільки до України росіян зайшло, наприклад, у 2017 році?

— У 2016 році — понад півтора мільйони. Цього року вже майже 1 мільйон 400 тисяч громадян РФ.

— Що вони тут роблять?

— Родичі в основному і шпіони (сміється)

— А українці як часто їздять в Росію?

■ **підсумки****Мета — практичний результат**

Відбулося розширене засідання колегії, на якому підбито підсумки оперативно-службової діяльності відомства з початку та визначені завдання до кінця року. У ньому взяли участь, окрім відповідних прикордонних керівників, заступник Глави Адміністрації Президента Валерій Кондратюк, радник Президента Віктор Назаренко, заступник Міністра внутрішніх справ Вадим Троян.

Людмила ТКАЧЕНКО

Окреслюючи основні аспекти діяльності Держприкордонслужби у цьому році генерал-лейтенант Петро Цигикал зауважив, що, незважаючи на всі виклики, за дев'ять місяців роботи забезпечено виконання всіх завдань, які визначалися керівництвом держави.

Разом з тим, Голова Служби зазначив, що гібридні загрози з боку РФ та активність злочинних груп по всій ділянці рубежу вимагають постійного самовдосконалення і пошуку нових рішень. Тому наразі розпочато роботу щодо удосконалення безпеки кордону, яка спрямована на збільшення щільності охорони рубежу, розгортання нових органів та підрозділів, реформування мобільних підрозділів та бойових резервів.

Загалом запрошені посадовці високо відзначили той поступ, який зробила Держприкордонслужба на шляху реформування, але зауважили, що це лише початок, а попереду багато нових та складних викликів.

Також учасники обговорили практичні аспекти розгортання Донецько-Луганського регіонального управління та Лисичанського прикордонного загону, створення п'яти загонів спеціального призначення, нових підрозділів для спеціальних дій на воді та підрозділів охорони кордону (модульних містечок) з ділянками відповідальності до 20 кіломе-

трів і підвищення ролі та статусу дільничних інспекторів.

Крім того, акцентовано увагу на роботі щодо розширення повноважень Служби. Зокрема у взаємодії з підрозділами СБУ формується вертикаль контрольно-розшукових підрозділів відомства та розглядається можливість надання функцій досудового слідства за окремими статтями Кримінального кодексу.

Важливим також є запровадження кращих світових практик управління кордонами. Так, створена фахівцями Служби система біометричного контролю функціонує у безперервному

режимі та дає змогу автоматично перевіряти всі документи подорожуючих. Наразі йде інтенсивна підготовка до реалізації нового завдання — запровадження з 1 січня 2018 року біометричного контролю для іноземців.

Під час засідання позитивно відмічено й роботу оперативно-розшукового блоку. Зокрема, спільно з молдовськими колегами ліквідовано злочинне угруповання, викрито схему легалізації викрадених в Європі автомобілів і припинено міжнародний канал наркотрафіку.

Що стосується матеріально-технічного забезпечення, то в рамках бюджету і міжнародної допомоги отримано нову техніку та засоби захисту. Активно впроваджується використання в службі безпілотних літальних комплексів і продовжується оновлення корабельно-катерного складу.

— Мене вражає що в нас взагалі просто можна перейти кордон з Росією. Пригадую історію російського опозиціонера Іонова — в 76 років він полями перетнув кордон, і тут вже просив політичного притулку.

— Зараз ми міняємо ситуацію. Будемо своїми силами облаштовувати кордон.

— Це славнозвісний проект «Стіна»?

— Ні-ні-ні. Не про це мова! Ми відроджуємо інженерні підрозділи, у нас є техніка для облаштування кордону. От я вам покажу його на фото.

— На четвертий рік війни!

— Не забувайте, що 2014 рік Україна зустріла практично з пустою казною! Бюджет прикордонної служби на 2017 рік — 7,3 мільярди гривень. З них 6,5 мільярдів. — це заробітна плата.

— Тобто менше мільярда залишається на облаштування.

— На усі інші процеси реформування та вдосконалення системи. Але ми самостійно розпочинаємо укріплювати кордон на тих ділянках, де ще немає так званого «інтелектуального кордону», чи як ви кажете «Стіни».

— Який бюджет загальний всього цього проекту облаштування кордону з Росією?

— Ми підрахували, потрібно десь близько 1,2 мільярда гривень. Спробуємо залучити до цих робіт і міжнародних донорів. За ці гроші

Не залишається поза увагою й соціальне забезпечення військовослужбовців. Так, ордери на нові квартири вручено прикордонникам в Хмельницькому, Сумах, Житомирі та Тополях. Триває будівництво та реконструкція будинків у Києві, Чернігові, Хмельницькому, Овручі та Ужгороді.

Також фахівці відомства взяли активну участь у розробленні та супроводженні ухваленої Кабміном 30 серпня постанови щодо реформування системи нарахування грошового забезпечення.

Реформується й внутрішня безпека та реалізовується проект «Нове обличчя кордону». В

його рамках вже на 30 відсотків оновлено Окремий контрольно-пропускний пункт «Київ» та відділ прикордонної служби «Краковець».

На завершення засідання колегії Петро Цигикал зазначив, що важливим є не кількість заходів, а їх практичний результат та дії на випередження. А стабілізувати обстановку необхідно не розслідуваннями і віртуальними заходами, а ліквідацією конкретних протиправних схем з притягненням до відповідальності їх організаторів і пособників.

— Тут мають злагоджено працювати усі органи служби — від оперативно-розшукових підрозділів, штабів та профільних департаментів до керівників усіх ланок, — наголосив очільник відомства.

Детальніше про засідання колегії та прийняте рішення читайте в наступному номері нашої газети.

ми облаштуємо контрольно-слідову смугу та інженерні загородження, необхідні інформаційні показники. Працювати будемо через систему «ProZorro».

— Скажіть, ви за рік це зробите?

— Якщо будуть гроші, думаю, закінчимо у 2018 році.

— І кордон буде закритий?

— Ми навіть далі йдемо. Хочемо залучити наших іноземних партнерів, аби збільшити щільність кордону. В чому суть? Сьогодні у нас на 80-100 кілометрів стоїть один прикордонний підрозділ. Це 250 осіб персоналу. Водночас європейська практика показує, що побудувати ефективну систему охорони кордону можна на ділянці до 20 кілометрів. Тому ми хочемо і на нашому кордоні десь через кожні 20 кілометрів звести модульні містечка — ми їх називаємо відділеннями. Організаційно вони будуть входити до складу відділів прикордонної служби, але розташовуватися будуть безпосередньо на державному кордоні. Між цими підрозділами зведемо спостережні вежі.

— Скільки коштуватимуть такі містечка-відділення?

— Такий мобільний пункт коштуватиме близько 30 мільйонів. Якщо без веж, то трохи дешевше.

— І скільки нам таких треба підрозділів?

■ тренінг

Інтелектом – по криміналу

У Національній академії Держприкордонслужби для офіцерів оперативно-розшукових та інформаційно-аналітичних підрозділів відомства організовано спеціалізований навчальний курс «Протидія терористичним загрозам з використанням кримінального аналізу та аналізу ризиків».

Володимир ЗАХАРЧУК

До навчання було залучено провідних фахівців прикордонного вишу. Зокрема, доцента кафедри управління оперативно-розшуковою

діяльністю факультету правоохоронної діяльності, кандидат психологічних наук, підполковник Ольгу Кіреєву та професора кафедри прикордонної безпеки, кандидата педагогічних наук полковника Юрія Дем'янюка.

Навчальний курс мав на меті сформувати в аналітиків знання та навички практичного впровадження в оперативно-службову діяльність систем кримінального аналізу та аналізу ризиків, які будуть сумісними зі стандартами Європейського Союзу. Саме ці аналітичні продукти є сучасним дієвим інструментом у сфері протидії терористичним загрозам.

Заняття було організовано за двома модулями. Перший – «Протидія терористичним загрозам з використанням кримінального аналізу» – зосереджувався на розгляді порядку здійснення аналізу організованої злочинності, у тому числі збору оперативних даних і розслідуванні злочинів, пов'язаних з

тероризмом і сепаратизмом. Під час другого модуля – «Протидія терористичним загрозам з використанням аналізу ризиків» – було розглянуто особливості отримання оцінки, та аналізу інформації. Зокрема, зосереджено увагу на дослідженні загроз, уразливості та впливу у сфері забезпечення безпеки кордонів, порядку організації та здійсненні профілювання ризиків.

Для підготовки офіцерів-аналітиків використовувалися інноваційні підходи у сфері кримінального аналізу та аналізу ризиків на засадах передового досвіду країн ЄС. Головне – під час занять було створено атмосферу конкуренції, яка спонукала учасників працювати на кінцевий результат. Можна сміливо говорити, що основну мету занять було досягнуто, адже на завершальному етапі під час перевірки знань офіцери показали гарний результат. ■

– Зараз порахували, на кордоні з Росією нам необхідно побудувати 49 таких.

– *Це півтора мільярда.*
– Десь так.

– *Дають ці гроші?*

– Ну, як дають. Є міжнародні партнери, з якими ми працюємо. Вони гроші дають тільки під конкретні проекти. Зараз ми хочемо будувати за бюджетні кошти – звести декілька таких підрозділів: на кордоні з Європейським Союзом та на російській ділянці. Будемо презентувати їх потенційним донорам, показувати, як це працює і просити фінансової підтримки. Європейцям же самим вигідно стримати цей потік цигарок, наприклад.

– *Навіщо це європейцям – зрозуміло. А хто буде платити за такі споруди на кордоні з Росією?*

– Я думаю, партнери знайдуться.

– *Усі ці необхідні півтора мільярда думате взяти за кордоном? Чи щось таки дасть держбюджет?*

– Ми зараз не чекаємо, коли гроші дадуть. Вже будують. Я прошу керівників загонів, відділів використовувати ті можливості, які у нас є, активізувати діалог з місцевими органами влади. Десь допомагає районна адміністрація, десь обласна. Продовжимо укріплювати в Чернігівській області, де ще не зведені масштабні

інженерні споруди, і будемо йти далі вздовж кордону.

– *Чому, на вашу думку, так званий проєкт «Стіна» не вдався?*

– Я не скажу, що він не вдався. І це не «проєкт Стіна». Це – інтелектуальний кордон. Якщо вже вести мову про умовну назву, то це, швидше, «інтелектуальний кордон», де поєднуються інженерні, технічні та фізичні можливості. Але цей комплекс споруд це, у першу чергу, ефективна система моніторингу кордону та протидія диверсійним групам, нелегальній міграції, контрабанді і т.д. А якщо буде йти армія, зрозуміло, що цю систему зруйнують, як і будь-яку іншу. А от ті мобільні відділення, про які я розповідав, це вже перешкода. Ми у будь-якому разі повинні укріплювати свій кордон. Ми повинні продемонструвати, що господарі, і наша хата огорожена тином... І цей тин ламати не можна. Будемо реалістами, сьогодні вистачить кілька ракетних залпів, аби зруйнувати будь-який мур. Тож навіщо вкладати в це великі гроші?

– *Пам'ятаю, як Арсеній Яценюк розповідав, яку класну зараз стіну збудуємо...*

– З 2015-го по 2016 рік замість 3 мільярдів з бюджету виділили 730 мільйонів.

– *І з них частину було витрачено нецільовим порядком...*

– Що ви маєте на увазі?

– *На «Тритони» – це броньована машина, яка розроблена на заводі «Ленінська кузня» (Завод опосередковано належить Президенту України Петру Порошенку, – ред.). Гроші дали на «Стіну», а закупили чомусь у кого треба «Тритони».*

– Ці «Тритони» доопрацьовані. І вони зараз несуть реальну службу.

– *А Національне антикорупційне Бюро досліджує, чому гроші з такої потрібної програми «Стіна» використали на закупку «Тритонів», які вироблені на особливому заводі.*

– На сьогоднішній день у НАБУ до «Тритонів» питань нема.

– *Але є до «Стіни» питання.*

– Є питання. Поясню. В першій постанові Уряду не було відображено, куди саме мають піти гроші. Було визначено лише, що гроші йдуть на інженерні споруди. А от вже в другій постанові Уряду було написано, що це фінансування і на розбудову підрозділів. Наприклад, ми витратили гроші на авіаційну ескадрилью. Вони кажуть: «Авіація – це ж не «Стіна»!» Ми кажемо: «Авіація патрулює кордон, це невід'ємна система, вони не можуть жити в палатках». І коли друга постанова була перепідписана, там показали, що це і на розгортання підрозділів.

– *І ці «Тритони» взагалі хоч йдуть?*

– На День Незалежності вони були на Майдані, викликали захоплення. Хоча в попередні

■ гарячі будні

Червонокнижний улов

Двох браконьєрів з упійманою ними 100-кілограмовою білугою, яка занесена до Червоної книги, затримали прикордонники Ізмайльського загону. Плавзасіб порушників було виявлено під час патрулювання Дунаю в районі Старостамбульського гирла. Аби занести сліди свого незаконного промислу, зловмисники намагалися позбавитися від 2,5 метрової рибини, викинувши її назад у воду, однак вона одразу сплила на поверхню. Під час перевірки правоохоронці виявили у човні чотири риболовецькі сітки завдовжки 300 метрів. Також з'ясувалося, що чоловіки не мали при собі документів, а човен не приписаний до жодного з причалів. Про незаконне зайняття рибним промислом прикордонники поінформували Кілійське відділення Нацполіції. Рибу, човен та заборонені знаряддя лову передано до поліції. Щодо зловмисників складено протоколи про адміністративні правопорушення, а подальшу їх долю вирішить суд.

Ігор ПЕРЕГНЯК

В'єтнамська дюжина

12 нелегальних мігрантів виявив прикордонний наряд відділу «Новоселиця», до складу якого увійшли курсанти Національної академії Держприкордонслужби, котрі прибули на посилення у Чопський прикордонний загін. Прямуючи до місця несення служби, правоохоронці помітили неподалік держрубежу групу осіб, яка пробиралася хащами у напрямку Словаччини. На допомогу наряду негайно вислали підкріплення, спільно з яким й було затримано правопорушників. Іноземці, серед яких 7 чоловіків та 4 жінки, жодних документів при собі не мали, проте представилися громадянами В'єтнаму. Згодом прикордонний наряд виявив ще одного мігранта, який переховувався неподалік. Нелегалів доставлено до відділу «Новоселиця». Після з'ясування всіх обставин та встановлення особи їх буде притягнуто до адміністративної відповідальності за спробу незаконного перетинання державного кордону України. Наразі тривають пошукові заходи, спрямовані на виявлення можливих провідників та інших нелегалів.

Олена ТРАЧУК

роки виробник доопрацьовував їх. Усував виявлені недоліки. Це чесно.

– *Дякую за чесність. От до речі. «Тритон» купили, а він ще не пройшов державних випробувань...*

– Він був прийнятий на рік на тестове використання. І ця техніка необхідна для охорони державного кордону. Такий самий «Тритон» у Німеччині коштує рівно в 7 разів дорожче... От ця «Стіна», як ви кажете, передбачає лінію вогневого прикриття. А лінія вогневого прикриття складається із стаціонарних вогневих точок, або з рухомих модулів. Так от стаціонарні – передбачені, а рухомі модулі – це якраз і є цей об'єкт «Тритон».

– *Добре пояснення, але раніше купували бронетранспортери «Козак», а тут раптом купили «Тритон»...*

– Ні, ми не купували «Козаків». А на «Тритоні» встановлено все необхідне обладнання. Це – високотехнологічний бойовий комплекс. Зараз жодних проблем із його експлуатацією немає.

– *Давайте переформулюємо питання. Як часто прикордонслужба щось закуповує у бізнесу, який пов'язаний з президентом?*

– Ми ж не знаємо, який бізнес з ким пов'язаний...

Продовження на 4-й стор.

■ кращі з кращих

Універсальна гвардія

У Навчальному центрі підготовки молодших спеціалістів імені генерал-майора Ігоря Момота завершився третій підсумковий етап змагань дільничних інспекторів прикордонної служби. Представники усіх регіональних управлінь зійшлися у боротьбі за індивідуальну та командну першість. Хлопці безсумнівно показали усе, на що здатні професіонали не дуже помітної, але надзвичайно важливої складової охорони державного кордону. Адже дільничний – це, свого роду, «універсальний солдат» у лавах варткових рубежів. Він повинен дуже багато знати, володіти різними навичками, починаючи від тонкощів оперативної роботи й адміністративного провадження, і закінчуючи водінням мотоцикла та стрільбою з різних видів зброї. Тож судді були неупередженими і педантичними, а боротьба – запеклою й видовищною.

Володимир ПАТОЛА,
фото автора

Традиційно змагання почалися з визначення індивідуальної першості. До Оршанця уже приїхали ті, хто виборів звання кращих на попередніх етапах: у загоні та регіональному управлінні. Тому здивувати їх було важко.

180 питань теоретичного тесту, з максимальною оцінкою 306 балів, охоплювали тактику прикордонної служби, правову, вогневу, технічну підготовку та основи безпеки застосування сили. Втім на цьому розмовне навантаження не завершилося, адже що б не робив у повсякденній службі дільничний – думати і приймати зважені рішення йому необхідно завжди.

КСС. Необхідно «прочитати» напрямку руху слідів та їх давність. Щоби вправа «не здавалося медом», усе як в житті: одна із доріжок – залишена транспортним засобом, що накладає свої особливості на роботу слідопита. І, контрольне питання «в голову»: хтось із порушників під час подолання смуги застосував особливі хитрощі, яких багаті на відумку контрабандисти знають чимало. Необхідний досвід та зосередженість, щоби визначити неправильний слід серед інших і як саме рухався втікач: одягнувши взуття задом наперед, переносючи на спині товариша, ступаючи слід в слід за кимось іншим чи, можливо, вигадав щось зовсім нове.

Під час рольової гри необхідно було правильно реагувати на обстановку та ввідні. Все, як у повсякденній службі. Однак, коли за твоїми діями і найменшими помилками спостерігають судді, помічаючи найменші помилки і знімаючи бали – завдання видається не таким простим. Зрештою, на те воно і змагання.

Перевірка якості правової підготовки передбачала складання схеми та протоколу адміністративного правопорушення. Макси-

мум інспектор міг набрати в цій дисципліні 60 балів. При цьому за кожну помилку знімався 5.

Під кінець змагань усі були втомленими та задоволеними. Високий організаційний рівень учасників докласти серйозних зусиль.

Водити мотоцикл підготованим людям не дуже складно. Однак інспекторам довелося їздити по прямій, рухатися змійкою, розвертатися у вузькому дворіку, переїжджати місток, об'їжджати перешкоди й долати рів. Враховувалися швидкість і чистота виконання вправ. «Для повного щастя» кожного учасника «попросили» ще й усунути одну із типових поломок

Продовження. Початок на 1-3-й стор.

– Та ну! Вся країна знає, а ви – ні!

– «Тритон» – нормальна машина. Аналогів їй на ринку немає.

– Що, за версією детективів, входило в нецільове використання коштів?

– Приміщення авіаескадрильї. А по «Тритонах» все добре – до їх закупівлі взагалі питань немає. А ще в НАБУ є питання до якості побудованої дороги та інших інженерних робіт. Але є висновок проектних інститутів, які ми надали слідчим. До речі, наприкінці вересня Окружний адмінсуд Києва виніс рішення, де вказав, що Держприкордонслужба не порушувала бюджетне законодавство під час реконструкції прикордонних підрозділів.

– А чи проходять посадові особи прикордонної служби по справі про нецільове використання грошей, яку НАБУ порушило?

– Так. Три людини, які підписувались під актами прийому робіт. Їм оголошені підозри і обрані запобіжні заходи – тримання під вартою. Один залишився за ґратами, двоє – під заставу виїхали.

– Скільки людей перетнуло вже кордон по безвізу?

– За чотири місяці безвізу всього до країн ЄС поїхали 7 мільйонів 600 тисяч українців. З них майже 1 мільйон 850 тисяч – їхали за біометричними паспортами. А 284 тисячі 776 осіб

– взагалі без віз, за щойно виданими біометричними паспортами.

– А чи є дані, скільки з цих людей мешканців ОРДЛО та Криму?

– Ні. Окрему статистику ми не ведемо. Там теж наші люди. Ну як ми будемо їх рахувати? Як іноземців? Ми ж від них не відмовились. Тим паче, що в паспортах для закордонних поїздок міститься інформація лише про регіон, де він отриманий, але не має інформації, де проживає людина, чи звідки вона родом.

– А база тих, хто виїжджає з Криму, є? Бо там невідомо хто може отримати документи і українську візу...

– Багато людей, розумієте, пристосовуються. Що вони роблять? Вони приїжджають в Україну і кажуть, що загубили паспорт. А насправді вони його просто здали, отримали російський. І таким людям Міграційна служба повинна видати новий документ.

– За хабар?

– Ні. Ну, ми не можемо так сказати. Це ж не наша компетенція. У міграційної служби немає можливості перевірити наявність у громадянина паспорта РФ. Людина приїжджає, їй мають видати український документ. Якщо він громадянин України, ми теж не можемо його не пропустити на територію України. Можливо, в нього є якісь інші документи. Взагалі прикордонна служба не може не пустити свого громадянина в країну. Ми повинні встановити,

ідентифікувати і пустити на територію країни. Ми своїх не кидаємо.

– А чи є у вас якась база, щоб попередити проникнення бойовиків чи найманців через кордон?

– Ми працюємо з різними базами. Навіть з «Миротворцем».

– Ого. Розкажіть про «Миротворець».

– У «Миротворці» є важливі дані. Але цю інформацію ми обов'язково перевіряємо за нашими так би мовити офіційними базами. Ще шукаємо в Інтернеті фотографії, де люди знімаються на фоні наших населених пунктів... Якщо ми встановлюємо, що він дійсно там є, ми його ідентифікуємо, отримуємо всі дані і вносимо до нашої бази «Гарт». Ми ж не можемо без доказів сказати, що громадянин – бойовик, сепаратист і т.д. Ми проводимо співбесіду, виводимо на другу лінію, працюємо з ним.

– Що таке «друга лінія»?

– Друга лінія контролю. Якщо виникають питання, ми виводимо людину в окрему кімнату. Там уже людина вноситься в базу, їй ставляться питання, які визначені для контролера: були чи не були, що робили, з ким їздили і так далі. Іноді буває, що знаходимо, наприклад, «військовий квиток «ДНР». В цьому випадку ми передаємо особу до Служби безпеки. Якщо ми вбачаємо в його діях відповідний склад злочину, тоді ми направляємо повідомлення про злочин.

– Скільки ви таких людей затримали в цьому році і передали правоохоронним органам?

– Майже 80. Ще стосовно 2 сотень триває перевірка.

– Тобто «Миротворець» ви використовуєте як допоміжний засіб?

– Так. Головне – нам заходить дуже багато доручень правоохоронних органів, де конкретно сказано, що така ось особа розшукується, чи підозрюється. Ми вносимо в базу, він тоді стоїть на контролі.

– Не розумію, як ви можете користуватися базою «Миротворець», до якої може потрапити хто завгодно. Там багато наших колег-журналістів просто за те, що вони...

– В жодному випадку ми не вносимо людину в офіційні бази, якщо в нас немає достовірної інформації. Ми ж державна установа, це наша відповідальність, в тому числі і кримінальна може бути.

– Ми робили розслідування про командира однієї з приватних військових компаній Росії Дмитра Уткіна з позивним Вагнер. Це людина, яка повбивала багато людей на нашому Донбасі, тепер він та його люди воюють у Сирії. Так от ми з'ясували, що у 2015 році Уткін приїжджав до українського селища, де народився, де живе його мати...

– Ні, не приїжджав. Ми перевіряли цю інформацію. Це ж Кіровоградська область?

транспортного засобу. І, звичайно, який же може бути візит на мотодром без перевірки знань Правил дорожнього руху?

ими але, безумовно, іний рівень примусив

Стрільба з автомата й пістолета здивувати досвідчених «зелених кашкетів» не могла, тому мішені під кінець дня нагадували сито. Проте тим кому «пощастило» потрапити на вогневий рубіж після «основ безпеки застосування сили» зі збитим диханням, насправді не позаздриш. Для повноти відчуттів – розбирання і збирання АКС-74 замерзлими руками (бо не травень, усе

такі, і руки, навіть у рукавицях, замерзли) з урахуванням правильності і часових показників.

І, нарешті, власне, основи безпеки застосування сили. Якщо хтось думає, що йдеться лише про прийоми рукопашного бою – він сильно помиляється. Дільничному інспектору, якщо і доводиться «аргументувати свою позицію фізичними зауваженнями», то переважно аж ніяк не в спортзалі чи домашній обстановці, провівши попередньо відпочинок і сеанс медитації. Оперативна обстановка примушує діяти, будучи втомленим, часто злим, на холоді, дощі, після тривалої засідки чи погоні. Отож, щоби і тут змагання не дуже відрізнялися від життя – учасникам дали можливість увійти в смак: пробігти три кілометри і виконати комплексну силову вправу.

Характер роботи у боротьбі за командну першість не дуже змінився. Проте, якщо в осо-

бистому заліку по місцях виконання вправ пересувалися групи, що включали по одному представнику від кожного регіонального управління, – командна боротьба відбулася у формі естафети.

І ось, перший учасник перевіряє мотоцикл, комплектує розвантажувальний жилет і вирушає на маршрут.

– Характерні помилки, які допускають, – неправильно розміщення спеціальних засобів у розвантажувальні жилети, – розповідає суддя першого сектору, офіцер Навчального центру старший лейтенант Віталій Мізюк. – Також допускаються помилки під час руху мотоциклом. Іноді хлопці порушують заходи безпеки, не застібають шолом.

Втім, варто врахувати, що така оцінка зовсім не свідчить про погану підготовку учасників. Просто на турнірі усе повинно бути ідеально. Наприклад компас, який поклали в кишеню

розвантажувального жилета замість того, щоби одягнути на руку, або неправильна послідовність укладки за кольорами патронів до сигнального пістолета – уже знімають бали. Такий підхід до змагань продиктований життям. Адже те, що може здаватися дрібницею на перший погляд, здатне зробити ведмежу послугу, якщо наприклад, в умовах, коли має значення маскування, якась деталь виявиться не в тому місці і потрібно буде підсвітити ліхтариком, щоб її знайти. Неправильно зафіксований сигнальний пістолет чи пристрій для відстрілу гумових куль не лише незручно вихоплювати зі штатної кишені розвантажувального жилета, але і можна банально загубити під час руху. І так у всьому: якби не були фізичні навантаження та швидкісні показники, у першу чергу оцінюється правильність, спостережливість і педантичність.

Закінчення на 6-й стор.

– Так. Селище Соліне.

– Там була з таким прізвиськом людина. Ми це перевіряли, Служба безпеки перевіряла, з'ясували, що це зовсім інша людина. Той Уткін, про якого ви кажете, не приїжджав.

– Але мені сусіди його матері казали, що бачили Дмитра Уткіна. Того самого, який вийшов у Сімферополь, а потім в Росії став тим самим жахливим Вагнером. Казали дві людини, які не пов'язані між собою. Розповідали, як він з матір'ю ходив за ручку...

– Ні. Сусіди, мабуть, спрацювали для журналістів.

– Розкажіть про роботу пунктів на кордоні з Кримом. Як там зараз складнощі?

– Є проблема з тим, що можливий захід на нашу територію людей з метою шпionажу і т.д. От у нас 2-3 дні тому був випадок, коли в Одесі в центр комплектування прийшли призватися люди, а коли копнули глибше, виявилось, що вони взагалі в Криму воювали на тій стороні. Одного з них там призвали, батько у нього в «ДНР» воює... Ці люди до нашого центру комплектування прийшли з конкретною метою. Ми передали їх до Служби безпеки.

– Це ж, можливо, шпionуни чи диверсанти...

– Так. Вони реально на тому боці воюють. А якщо взяти Крим, то ми там стараємося закривати більш щільно кордон. Наприклад, Сиваш не глибоководний, тому може бути перекидка якихось груп.

– Кримськотатарське угруповання «Аскер», з якими виникали суперечки у силовиків, ще стоять на кордоні?

– Стоять. На КПВВ виконують виключно дорадчі функції.

– Це як?

– Можуть радити громадянам, як діяти в тій чи іншій ситуації при перетині пункту, до кого краще звернутися.

– А відео у мережі, коли вони перевіряють автівки і таке інше?

– Це ситуації 2015 року, і це ставалося за межами КПВВ.

– Зброя в них зараз є?

– На КПВВ зброї немає.

– А поза КПВВ?

– Це вже не наша компетенція. Пам'ятаєте, була ситуація, коли у них в палатках була зброя, її забрали, зараз такого вже немає. Сьогодні у нас, крім «Аскера», 14 добровольчих формувань, тому на «Аскері» не варто зациклюватися.

– Мені розповідали прикордонники, що в нас немає достатньої кількості техніки, щоб ефективно контролювати кордон з Кримом, зокрема й на воді. Не вистачає катерів та іншого.

– Завдяки матеріальній допомозі іноземних партнерів, думаю, що ми для патрулювання достатньо забезпечені. Ви ж бачите, скільки техніки нам дали, і автомобілі...

– А чи достатньо техніки на ділянці кордону на Азовському морі?

– Для патрулювання, я вважаю, достатньо. Але хочемо наступного року розпочати оновлення корабельно-катерного складу.

– Що ви маєте на увазі?

– Замовимо будівництво нових кораблів та катерів. Просимо на це понад 900 мільйонів гривень. Зараз у нас вже є нові катери UMS-1000 з водометами – не з гвинтами, тому що дуже багато сіток, і коли катери ходять, вони потрапляють на ці сітки...

– Браконьєрські сітки?

– Так. Це теж, до речі, стаття, за якою ми працюємо – порушення правил вилову водних і морських ресурсів. Ми теж ведемо оперативно-розшукову діяльність по браконьєрах, затримуюмо. Таким чином у нас опинилися дві трофейні шхуни, колись ми у браконьєрів їх відсудили, зараз шхуни у нас на службі, патрулюють кордон.

– У 2014 році у Маріуполі один прикордонник розповідав мені, що немає по морю демаркаційної лінії з Росією.

– Це стосується Азовського моря. Воно є морем внутрішнього користування Росії та України. Тому там не те що демаркаційної, але і навіть делімітаційної лінії. Переговори щодо позначення кордону велися з 1996 року, відбулося 36 раундів перемовин, але, за великим рахунком, вони не привели до бажаного

результату. І зараз ми в Азовському морі орієнтуємося на лінію, яка визначена Президентом ще у 1999 році. Однак Росія цю лінію не визнає.

– А наскільки близько чужий катер має підійти до нашого берега, щоб прикордонник міг чи мусив би застосовувати зброю?

– Треба розуміти, що це за катер, з якою метою йде.

– Військовий. Може й приховує він це, але ви припускаєте, що військовий.

– Взагалі, завжди викликається на перемовини: з якою метою, куди слідуєте...

– А вони мовчать!

– Якщо мовчать в територіальних водах, то так ми затримували ці турецькі шхуни. Розумієте, в Чорному морі кордон визначений, і він проходить на відстані 12 морських миль від берега. А в Азовському – інші правила, бо, кажу ж вам – це море внутрішнього користування. І вже, якщо корабель не йде на контакт, то ми б'ємо тривогу і повідомляємо ВМС, починаються бойові дії.

– Наскільки велика ймовірність того, що росіяни висадять десант з моря десь у Запорізькій області? Наприклад, в районі Бердянська, Приморська, Кирилівки...

– Ми патрулюємо узбережжя на катерах. Плюс – ми розгортаємо систему раннього виявлення, яка дозволяє бачити море на десятки миль.

Продовження на 6-й стор.

■ кращі з кращих

Універсальна гвардія

Закінчення. Початок на 4-5-й стор.

Мотоцикл прямує лісовою стежкою, а наш кореспондент із далекого об'єктивом уже замаскувався неподалік закладки – захованих у кушах ящиків «контрабанди цигарок». На дереві,

кість, а спостережливість. Один з конкурсантів, розчарував нас, банально проїхав, не помітивши ані ящиків, ані замаскованих спостерігачів. Та більшість інспекторів, незважаючи на доволі незручне розташування ящиків (хто ж ховає контрабанду на

Хлопці стріляли, розгортали «Хміль», затримували порушників, обладнували пости прихованого спостереження, долали смугу перешкод, одним словом, «розважилися у повний зріст». Одна із ввідних – знайти на місцевості пораненого і надати йому допомогу. Але перевіркою знань топографії і тактичної медицини завдання не обмежалося. Як нерідко буває в житті, «ворог» залишив біля пораненого «сюрприз». Імітаційна граната річ не смертельна, однак доволі неприємна. І тут усе як насправді. Хтось, поспішаючи на допомогу, не помітив розтяжки але завдяки чистому везінню її обійшов. Найбільш уважні виявили заміновані ділянки й позначили їх як небезпечні. Дільничний хоча й універсал, але не сапер. Розмінування – не його робота. Представники однієї з команд «підірвалися» на імітаційній гранаті.

Під кінець усі були втомленими, але, безумовно, задоволеними. Високий організаційний рівень примусив викластися на повну. Навіть для кращих професіоналів проходження етапів було далеко не «легкою прогулянкою». Кожен із них не лише випробував свої сили, але і чогось навчився, звернув увагу на помилки, яких уникатиме під час реальної служби та бойової роботи.

Для того і турнір, щоби були переможці й переможені. У командному заліку третє місце посіли представники Північного регіонального управління, друге виборола команда Азово-Чорноморського управління. Найкращими в естафеті стали дільничні інспектори Південного РУ. В особистому заліку третє місце здобув представник Могилів-Подільського загону старший прапорщик Олександр Гавришко. Друге – виборов старшина Ігор Заруба із Сумського загону. А найкращим дільничним інспектором за підсумками змагань 2017 року виявився старший прапорщик Сергій Гавриленко з Одеського прикордонного загону.

Заступник начальника відділу застосування сил і засобів та нормативного забезпечення прикордонної служби Адміністрації Держприкордонслужби України полковник Сергій Шевчук:

– Робота команд регіональних управлінь задовольняє. Порушень не було. Судді також працюють відповідно до плану. Інфраструктура Навчального центру зараз змінюється, удосконалюється. Думаю, це буде кращий навчальний центр серед правоохоронних органів. Тут достатньо місця і можливостей для підготовки різних категорій: зокрема дільничних інспекторів, мобільних та спеціальних підрозділів. Що стосується сьогоднішніх змагань – представниками циклу охорони та захисту державного кордону і Навчального центру загалом проведена дуже серйозна робота. На всіх навчальних місцях судді кваліфіковані, підготовані, знають свою справу. Робота команд регіональних управлінь – характеризується по-різному. Зовсім без помилок бути не може. Щороку вони враховуються, щось удосконалюється. Кожен учасник безумовно, старався показати все, що може, на що здатен, аби відстояти імідж свого регіонального управління та інституту дільничних інспекторів.

неподалік від цієї ж закладки, зачався контролер сектору з відеокамерою. Усе об'єктивно і з доказовою базою, якщо виникнуть питання.

Турнір дільничних – не змагання з мотоцику. Ключове завдання тут – не швид-

видному місці?), їх таки виявили. Побачити з мотоцикла нечіткий слід на КСС ще важче, але ДПС зупиняється біля нього. Фіксація, доповідь по радіостанції, сигнальна ракета в зеніт...

Продовження. Початок на 1-5-й стор.

– **Петре Олександровичу, а під час окупації Криму чи Донбасу ви багато втратили морської техніки?**

– Ні. У нас тільки один був підбитий катер – 31 травня 2015 у Маріуполі. Тоді, ще четверо наших, на жаль, загинули. А з Криму ми вивели взагалі всю техніку.

– **На відміну від Міністерства оборони. А завдяки чому?**

– Завдяки прийнятим рішенням керівного складу.

– **Рішення приймалися тут, у Києві, чи там на місці?**

– На місці була віддана команда командирами загонів. І всі виходили. З Криму ми вивели понад 60 одиниць своєї морської техніки. І навіть вивезли більшу частину особових справ офіцерів. Наприклад, командиром Сімферопольського загону був Сергій Косік. Зараз він начальник регіонального управління в Одесі. Сьогодні вже генерал-лейтенант, отримав орден Богдана Хмельницького. Валерій Курніков, Олег Костур, Юрій Лошак, Владислав Смірнов та багато інших – ті, хто не розгубився та повів за собою інших.

– **Стосовно ситуації на кордоні з Придністров'ям. Відкрито спільний україно-молдавський пункт пропуску «Кучурган». Розкажіть про це.**

– Та це реальний прорив українсько-молдавських стосунків. Це збільшить товарообіг між країнами та допоможе Молдові більш ефективно слідкувати за своїм кордоном. Підприємцям із Молдови тепер не потрібно об'їжджати Придністров'я, вони можуть пройти митне оформлення в пункті пропуску «Кучурган». Це зручно і для громадян. Адже тепер вони проходять паспортний контроль лише раз – коли в'їжджають у Молдову.

– **А таким спільним буде лише один пункт «Кучурган»?**

– «Кучурган» – це пілотний проект. Під час нещодавнього візиту Прем'єра до Молдови ми з моїм молдавським колегою підписали Угоду – будемо поширювати цей досвід й на інші пункти пропуску Придністров'я. Й домовилися про спільне патрулювання.

– **Щодо вантажів. Я чув нещодавно, як в Харківській області на кордоні був знайдений цілий підпільний нафтопровід. Про те, як контрабанда цигарок розповсюджена, всі знають. Скажіть, все ж таки ми здатні зупинити контрабанду? Чи через велику рентабельність цього «бізнесу» очікувати на це не треба?**

– Дам фактаж. В 2013-2014 роках європейські колеги за рік затримували 11-12 фур цигарок. А після наших відповідних заходів, у 2015-2016 роках це були вже навіть не фури – з початку року вони затримали лише 600 коробок. А ми, лише створили з європейськими

колегами спільну систему протидії контрабанді. Це набагато ефективніше, враховуючи, що сьогодні наші підрозділи на західній ділянці укомплектовані на 50-60%. Це свідчить про те, що наші колеги нам довіряють.

– **Чому?**

– У нас укомплектовані повністю підрозділи на сході. Ми все віддаємо туди. Це для нас пріоритет. Комплектуємо, в тому числі, за рахунок персоналу з інших ділянок. Тому виникає така ситуація. От і питання – як може прикордонний підрозділ ефективно протидіяти контрабандистам, якщо він укомплектований лише на 50%, а ділянка кордону довжиною кілька десятків кілометрів? Це, до речі, ще один аргумент, чому потрібно підвищувати щільність підрозділів на кордоні, про що ми вже вели мову. Минулого року ми створили нові оперативні-розшукові підрозділи і ефективність протидії контрабанді цигарок збільшилася в рази.

– **Скільки вже вилучили?**

– Кожен місяць не менше 3-4 фур. Це з початку року – понад 7,5 мільйонів пачок цигарок.

– **Хочемо ще поговорити про боротьбу з корупцією. Скільки у прикордонника середня зарплата?**

– Мінімальна зарплата – 7 тисяч у контрактника. Середня – десь 13,5 тисяч.

– **Але з 1 січня у вас зарплати виростуть.**

– Так. Прикордонники на першій лінії в зоні АТО мінімально будуть отримувати 17 тисяч гривень. А в другій половині 2018 – до цієї суми ще додається 2,5 тисячі. Також у 2018 хочемо до 17 тисяч підняти зарплатню нашим спецпризначенцям

– **А у вас яка зарплата?**

– У мене – достатня.

– **Я подивилася вашу декларацію про доходи. Ніякої нерухомості немає. Лише гараж та дві автівки. Де ви живете?**

– Я вже четвертий рік з сім'єю живу в службовому гуртожитку.

– **Ого. А ви нас запросите у гості?**

– Дружині буде незручно...

– **А звідки ви? Де у вас будинок? Де до цього гуртожитку жили?**

– Я проходив службу на різних напрямках: і на півночі, і на сході, і на півдні. Будинок ще не побудував.

– **І завжди було службове житло?**

– Службового житла раніше не було. В Одесі, наприклад, я знімав квартиру.... Ми і в Києві з дружиною планували зняти квартиру, бо ж є можливість і оформити державну компенсацію за піднайом житла, але порахували, що поки малі діти, у військовому містечку буде безпечніше.

■ ювілей

Північний дозор

Другого листопада виповнюється 15 років від дня створення Північного регіонального управління Держприкордонслужби України, яке розпочалося з вручення, на той час Північному напрямку, Бойового прапора – символу честі, доблесті та слави.

Віктор ВІРВА

Нині до його складу входять Чернігівський, Житомирський і Луцький загони, які мають у своєму підпорядкуванні 28 відділів прикордонної служби та чотири спецпідрозділи. Саме вони й здійснюють охорону державного рубежу України з Росією, Білоруссю та Польщею загальною протяжністю 1462,9 км та пропуск громадян в 34 пунктах перетину кордону. Ця ділянка відповідальності «зелених кашкетів» характеризується також наявністю радіаційно забруднених районів унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Розбудова та функціонування прикордонної служби України уже в перші роки її існування здійснювалася з урахуванням необхідності реформувати Прикордонні війська у Державну прикордонну службу. Основні зусилля при цьому спрямовувалися для нарощування щільності охорони рубежу, збільшення її глибини та оптимальний перерозподіл чисельності особового складу в інтересах служби. З цією метою за рішенням очільника відомства на базі підрозділів Північного-Західного та Східного напрямів Прикордонних військ України 2002 року було створено Північний напрям Прикордонних військ України. Надалі його реорганізували в Північне регіональне управління ДПСУ.

Фактично з чистої сторінки довелось розпочинати роботу управління офіцерам, які першими були призначені на посади Це – Микола Бабачук, Олександр Сапун, Аркадій Резнюк, Євгеній Герасимчук, Павло Сидорчук, Сергій Колтков, Андрій Кузмич, Олександр Скигін,

– Керівник структури, де 53 тисячі людей працюють, живе з офіцерами в гуртожитку! Більшість людей, які це прочитують, скажуть: «Бреше!»

– А от я вам фото покажу на мобільному своєму. Тільки ви на свій фотоапарат не фотографуйте!

(показує фото на мобільному телефоні – там члени родини в досить скромних умовах)

– Запросіть нас у гості!

– Вибачайте... Там навіть немає куди розставити речі. Все-таки вже тридцять третій рік служу... Мені справді не зручно. Але можете поцікавитися у наших військовослужбовців. Я дійсно там проживаю.

– А чому службове житло не отримаєте?

– Коли мене призначили на посаду в Києві, резервного фонду вже не було. Зараз відомство будує будинок у Києві. Думаю, що там отримаю... Я вже розумію, що створюю певний дискомфорт для сімей військовослужбовців, проживаючи в гуртожитку (сміється).

– Честь віддають, коли в капцях там у коридорах зустрічаєтесь?

– Я їду на роботу, коли ще всі сплять, а приходжу, коли вже всі сплять. Я іноді залишаюсь тут ночувати. Бо навіщо в дві години ночі їхати, аби в 6 ранку вставати? У нас сьо-

Віктор Безуглий, Андрій Ромашко, Сергій Козубенко, Володимир Скопеч, Андрій Дубовик, Володимир Горошко, Петро Нестерчук, В'ячеслав Гребенік, Валентин Фількевич та Юрій Білобран. Саме їхніми зусиллями північний кордон перетворився на нездоланий для зловмисників і непроханих гостей рубікон.

Минуло 15 років. Сьогодні без перебільшення можна сказати, що особовим складом регіонального управління за ці роки зроблено дуже багато для того, щоб створити на північному рубежі держави сучасну прикордонну інфраструктуру. Серед його головних досягнень – реалізація передових технологій у службі, впровадження ефективної системи підготовки персоналу, оснащення підрозділів найсучаснішим озброєнням, технікою, новітніми системами управління, зв'язку та телекомунікацій.

Рік 2014-й для персоналу прикордонного відомства, як і для кожного патріота України, став історичним рубіконом. З перших хвилин неоголошеної війни з військовослужбовців Північного регіонального управління були сформовані бойові прикордонні підрозділи для оборони державного рубежу в межах Донецької та Луганської областей. Загалом, більше однієї тисячі військовослужбовців ПнРУ пройшли корнито АТО. Двісті із них удостоєні державних відзнак та нагород. На жаль, не обійшлося без втрат – у боях за територіальну цілісність України загинули молодші сержанти Сергій Киричук та Сергій Гулюк.

Звісно неоголошена війна на сході країни внесла корективи у всю діяльність регіонального управління, але при цьому воно продовжує системно розвиватися. У рамках загаль-

ної реформи сектору безпеки і оборони країни посилено заходи прикордонної безпеки, постійно впроваджуються інноваційні технології, напрацьовуються нові підходи щодо протидії корупції та нелегальній міграції, а також вдосконалюється і спрощується система перетину рубежу. При цьому персонал забезпечує не лише контроль, але й у разі потреби його оборону.

З початку свого існування персоналом регіонального управління здійснено пропуск через державний кордон 222,7 млн осіб, 48,5 млн транспортних засобів. Не отримала дозволу на його перетин з різних причин 116 тисяч осіб та затримано 33 тисячі прав порушників кордону, з яких 3,4 тисяч незаконних

мігрантів. За минулих 15 років було вилучено контрабандних товарів на суму 334 мільйони гривень, 168 тисяч кілограмів наркотичних речовин, понад 3 тисячі одиниць зброї і 77 тисяч одиниць боєприпасів.

Досягнення високих результатів у службі стало можливим завдяки згуртованості колективу однодумців, підвищенню рівня їхньої відповідальності, ініціативності та творчому підходу кожного до своєї справи. Персонал ПнРУ Держприкордонслужби під керівництвом генерал-майора Валерія Курнікова зустрічає своє 15-ліття успішним виконанням поставлених перед ним завдань із захисту економічних та політичних інтересів України на її рубежах.

– Але кров пролилась – постраждали ж були.

– Провокація не вдалася. Якщо ви дивилися відео, прикордонники взагалі стояли лікоть до ліктя. Жоден прикордонник не реагував на силові провокації.

– Мені здалося, що це якась як гра: облайтовували цей пункт «Краківець» так, що не прорвався б не тільки Саакашвілі, там і Гітлер би не пройшов, і тут – бах! – він прийжджає на пункт «Шегині», який поруч. І нібито ніхто не знає, що він такий може хитрий обхідний маневр зробити.

– Ми послали усі пункти пропуску на цій ділянці. Але це не було через Саакашвілі. Ми просто розуміли, що при великому скупченні людей існує і велика ймовірність провокації.

– Спрацювала розвідка прикордонна, повідомила, що він їде на «Шегині»?

– Звичайно, все знали. Це можна було відслідковувати і в режимі онлайн окремих телеканалів.

– І не змогли все ж таки попередити?

– Чому не змогли? Поясню. Люди в натовпі ділилися на три категорії: перша – це реальні бойовики, їх там чоловік 30 було, ми їх всіх установили.

– Затримали?

– Встановили особи. Взагалі ми на сьогодні ідентифікували понад 350 людей, які

ної реформи сектору безпеки і оборони країни посилено заходи прикордонної безпеки, постійно впроваджуються інноваційні технології, напрацьовуються нові підходи щодо протидії корупції та нелегальній міграції, а також вдосконалюється і спрощується система перетину рубежу. При цьому персонал забезпечує не лише контроль, але й у разі потреби його оборону.

З початку свого існування персоналом регіонального управління здійснено пропуск через державний кордон 222,7 млн осіб, 48,5 млн транспортних засобів. Не отримала дозволу на його перетин з різних причин 116 тисяч осіб та затримано 33 тисячі прав порушників кордону, з яких 3,4 тисяч незаконних

мігрантів. За минулих 15 років було вилучено контрабандних товарів на суму 334 мільйони гривень, 168 тисяч кілограмів наркотичних речовин, понад 3 тисячі одиниць зброї і 77 тисяч одиниць боєприпасів.

Досягнення високих результатів у службі стало можливим завдяки згуртованості колективу однодумців, підвищенню рівня їхньої відповідальності, ініціативності та творчому підходу кожного до своєї справи. Персонал ПнРУ Держприкордонслужби під керівництвом генерал-майора Валерія Курнікова зустрічає своє 15-ліття успішним виконанням поставлених перед ним завдань із захисту економічних та політичних інтересів України на її рубежах.

– Але кров пролилась – постраждали ж були.

– Провокація не вдалася. Якщо ви дивилися відео, прикордонники взагалі стояли лікоть до ліктя. Жоден прикордонник не реагував на силові провокації.

– Мені здалося, що це якась як гра: облайтовували цей пункт «Краківець» так, що не прорвався б не тільки Саакашвілі, там і Гітлер би не пройшов, і тут – бах! – він прийжджає на пункт «Шегині», який поруч. І нібито ніхто не знає, що він такий може хитрий обхідний маневр зробити.

– Ми послали усі пункти пропуску на цій ділянці. Але це не було через Саакашвілі. Ми просто розуміли, що при великому скупченні людей існує і велика ймовірність провокації.

– Спрацювала розвідка прикордонна, повідомила, що він їде на «Шегині»?

– Звичайно, все знали. Це можна було відслідковувати і в режимі онлайн окремих телеканалів.

– І не змогли все ж таки попередити?

– Чому не змогли? Поясню. Люди в натовпі ділилися на три категорії: перша – це реальні бойовики, їх там чоловік 30 було, ми їх всіх установили.

– Затримали?

– Встановили особи. Взагалі ми на сьогодні ідентифікували понад 350 людей, які

так чи інакше брали участь у цьому безладі. З них близько 30 бойовиків, які реально беруть участь у цих таких акціях, це силова підтримка за гроші. Друга категорія з натовпу – горлопани, які в натовпі кричать: «Вперед!» Ну і третя категорія – це прості громадяни, які або були обмануті політиками, або яким було просто цікаво. Хтось із другої категорії, швидше за все, і спровокував дзвінок на 102 про замінування. Це і призвело до різкого підвищення напруги, яка потягнула прорив у пункт пропуску. Коли повідомили про замінування, ми що мали зробити? Проводити комплекс заходів, передбачений за командою «Набат». А це передбачає звільнення пункту пропуску від людей, від транспортних засобів. Ми викликали фахівців, вибухотехніків. Вони повинні були перевірити периметр – такий порядок. До речі, пункт пропуску «Шегині» розташований не в полі, а в населеному пункті. Це – закінчення вулиці, з обох сторін будинки. Це також обмежувало нас у використанні сил та засобів.

А за межами пункту пропуску, в населеному пункті за правопорядок відповідають вже інші правоохоронні органи. В результаті з нашого боку, підкреслю – не з польського, а з нашого, до пункту пропуску увірвалися емоційно підігріті провокаторами люди, які забезпечили для групи на чолі з Міхеїлом Саакашвілі незаконний перетин кордону.

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

– Я не зрозуміла. Ну прорив же кордону реально був...

Закінчення на 8-й стор.

■ потрібно знати

Як обрати сімейного лікаря: покрокова інструкція від МОЗ

Тепер медична допомога не прив'язана до місця прописки, проживання чи розміру хабара. Кожен українець може вибрати терапевта, педіатра, або сімейного лікаря у будь-якому медичному закладі, а гроші за ваше медичне обслуговування заплатити держава. Поки приписна кампанія (процес вибору лікаря і укладення договору) триває у пілотному режимі. Як обрати сімейного лікаря – далі у статті.

КРОК ПЕРШИЙ – ВИЗНАЧИТЬСЯ З ЛІКАРЕМ

Найпростіший варіант – ви знаєте хорошого лікаря, обслуговувались у нього і залишилися задоволені результатами. Якщо ж такого лікаря ви поки не знайшли, поцікавтеся у родичів, сусідів, друзів, колег – можливо, у них був позитивний досвід у амбулаторії сімейної медицини або поліклініці, яка підходить вам географічно.

Ви також можете звернутись у місцевий відділ охорони здоров'я. Там вам розкажуть, які лікарі працюють у вашому населеному пункті чи районі. Інший варіант – просто зверніться у будь-який медичний заклад і познайомтеся з лікарями. Інформацію про них можна отримати у місцевому відділі охорони здоров'я або безпосередньо в реєстратурі. Деякі медичні заклади вже мають свої власні сайти з такою інформацією.

Пам'ятайте, що зараз ви не мулите звертатись до лікаря тільки за пропискою – можете обрати лікаря, який працює біля вашого дому, роботи тощо.

КРОК ДРУГИЙ – ПІДПИШИТЬ ДЕКЛАРАЦІЮ

Зклади первинної медичної допомоги, в яких працюють сімейні лікарі, підписують контракт з Національною службою здоров'я,

а пацієнти – декларацію з тими лікарями, яких самі собі обрали.

Декларація підписується безстроково, тобто вам не потрібно буде перепідписувати її щороку. З іншого боку, якщо ви вирішите підписати угоду з іншим лікарем, ви зможете зробити це у будь-який час.

Документи, які знадобляться для підписання угоди з лікарем, – ваш паспорт та ідентифікаційний код. Якщо ж ви підписуєте декларацію з педіатром (чи сімейним лікарем, який буде обслуговувати вашу дитину), то також знадобиться свідоцтво про народження дитини та документи (паспорт та код) обох його батьків або опікунів.

Лікар внесе ваші дані у систему, роздрукує декларацію, яку ви підпишете у двох примірниках (один із них залишається у вас), – і з цього моменту ви можете звертатись до лікаря у будь-який час.

ВАЖЛИВО: уважно перевірте дані перед тим, як підписати декларацію. Декларація з'явиться в системі після подвійної

авторизації: лікар попросить назвати код, який надійде вам СМС-повідомленням. Якщо ж у вас немає мобільного телефону, лікар сфотографує чи відсканує ваші документи, щоб додати їх до декларації. Тільки після цього декларація з'явиться у системі.

На випадок відпустки або хвороби у вашого лікаря має бути заміна – інший лікар первинної ланки або черговий заклад первинної медичної допомоги. Якщо вам знадобиться допомога, а ви знаходитесь в іншому місті, звертайтеся до найближчого закладу первинної медичної допомоги.

Один лікар може обслуговувати максимум 2 тисячі пацієнтів. Таку кількість пацієнтів рекомендує МОЗ. Можуть бути і виняткові ситуації, наприклад, коли лікар працює в селі, де проживає більше 2 тисяч людей. Тож якщо ви впевнені, що знайшли хорошого лікаря, не гайте часу, адже у нього може просто не залишитись місць для нових пацієнтів.

КРОК ТРЕТІЙ – ЗВЕРТАЙТЕСЯ ЗА ПЕРШОЮ НЕОБХІДНОСТЮ

Ви зможете звертатись до вашого лікаря з будь-якими питаннями, пов'язаними зі здоров'ям. Як показує світовий досвід більшість проблем із здоров'ям можуть бути вирішені на рівні первинної ланки, особливо у разі вчасного звернення. Крім безпосереднього обстеження і лікування, лікарі первинної ланки в разі необхідності будуть також видавати направлення до вузькопрофільних спеціалістів, виписувати рецепти на ліки, у тоому числі які підпадають під програму «Доступні ліки» (безкоштовні ліки в аптеці, за які платить держава), та будь-які медичні довідки, наприклад, до басейну тощо.

Тож з цих міркувань краще обирати лікаря, який практикує поруч з вами – це скоротить витрати часу на дорогу.

КРОК ЧЕТВЕРТИЙ – НЕ ДАВАЙТЕ ХАБАРІВ

У 2018 році заклад, в якому працює сімейний лікар, почне отримувати пряму річну оплату за обслуговування кожного пацієнта, який уклав з ним договір. Планується, що у 2018 році середня виплата на первинній ланці становитиме приблизно 370 грн на одного пацієнта, у 2019 – 450 грн. Практика у 2000 пацієнтів може мати річний дохід від 740 000 грн до 1 000 000 грн у 2018 та від 900 000 до 1 200 000 грн у 2019 році. У цей бюджет входять оренда кабінету, оплата роботи лікаря, медсестри (фельдшера), прості витратні матеріали та часткове покриття аналізів. Близько половини цих коштів – видатки практики, все інше – зарплата працівників (лікаря, медсестер, фельдшерів).

За цими тарифами закладам первинної медичної допомоги буде платити ДЕРЖАВА – саме для того, щоб у медичних працівників були гідні зарплати і щоб ці гроші НЕ платили пацієнти, як це відбувається зараз. Тож йдучи до лікаря, пам'ятайте, що це не безкоштовна послуга, за яку ви маєте покласти «подяку» в кишеню лікарю. Це медична послуга, за яку заплачено з ваших податків.

Підготувала Олена ТАЩИЛІНА

Закінчення. Початок на 1-7-й стор.

– Ні. Це було порушення режиму перетину в пункті пропуску. Забіг народ, з нашої сторони! Народ чий? Німецький? Польський? Російський? Народ – український. І мені доповів Єгоров: «Що робити? Зброю застосувати, вверх стріляти?»

– Хто такий Єгоров?

– Начальник регіонального управління, який безпосередньо спілкувався з товаришем Саакашвілі.

– За такою логікою, завтра український народ може так і Путіна завести. На Донбасі багато громадян України просили Путіна ввійти...

– Давайте не будемо плутати європейський кордон з російським. Там би ми застосували зброю. Пригадайте ситуацію на польському пункті пропуску, коли польський прикордонник підійшов до чисельної групи супроводження Саакашвілі, сказав: «Відійдіть назад», і усі мовчки і покійно відійшли за шлагбаум.

Це була вимога одного прикордонника! Чому європейського прикордонника треба слухати, а українського – ні? Український, він хіба ворог, чи з іншої планети? Невже його можна безкарно бити?

– Вся ця історія нагадувала великий цирк.

– Ніякого цирку не було. Що мали робити прикордонники? Стріляти?! Стаття «Незаконний перетин кордону» у нас декриміналізована. Скажіть мені, чи можна при адміністративному порушенні на «мирному кордоні» застосувати зброю? Мені б довелось відповідати, якби я прийняв таке рішення. При будь-якому розвитку подій в цій ситуації воно було не адекватним загрозам.

– А хто взагалі керував операцією по непропуску Саакашвілі в Україну? Був штаб єдиний?

– У нас штабу не було. Я на кордон відправив першого заступника. Сьогодні вже 5 особам висунули підозру за статтею 332 Кримінального Кодексу України – це незаконне переправлення осіб через державний

кордон. І вони всі або під домашнім арештом або заарештовані на терміни до 60 днів. Можливо, підозра буде оголошена ще кільком особам.

– Процесуальний статус соратника Саакашвілі Давіда Сакваралідзе який?

– Наскільки мені відомо, підозрюваний. Йому запобіжний захід не обирали.

– Це може мати вигляд політичного переслідування команди Саакашвілі.

– Чому Саакашвілі з бойовиками можна через кордон ходити, а бабусі з помідорами не можна? За минулий рік ми оголосили підозру за організацію незаконного переправлення через кордон приблизно 108 людям. Чим Сакваралідзе відрізняється від інших 108 чоловік? Перейшов незаконно? Відповідай. У нас всі депутати самі прийшли, сказали: «Давайте, оформлюйте на нас протоколи про незаконний перетин кордону». Ми оформили.

– Хто саме з нардепів прийшов?

– Всі, хто незаконно перетнув кордон.

– Самі?

– Так. Журналісти прийшли, навіть іноземні, не буду називати їх.

– Всі журналісти прийшли самі?

– Ні, звичайно. Переважна більшість. Суд їм присудив штраф. Понад 30 протоколів на сьогоднішній день ми оформили. Зараз готуємо протоколи 24 людям по пункту 10 185-ї статті Адміністративного кодексу – це злісна непокоря представнику правоохоронних органів.

– А що з самим Саакашвілі?

– Він той, кого незаконно через кордон перемістили. Це ж позиція статті. Так законодавець визначив. Якби він був той, хто переміщав когось, ми б сказали, що він – організатор. Це була б уже інша стаття та інша відповідальність.

На 24 жовтня призначено черговий розгляд справи про незаконний перетин ним державного кордону України. Цього разу уже в Апеляційному суді за скаргою, яку подали його адвокати.

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Видається
з липня 1943 року

Головний редактор
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Чергова по номеру
Аліна ДАНИЛЮК

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15
Замовлення: 54577
Наклад: 5000 прим.

З питань розміщення реклами звертатись у відділ медіа-проектів та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 239-84-75

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:

02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11

Тел./факс:

566-43-30 (багатоканальний)
527-66-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net